

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 5 grudnia 2013 r.
(OR. en)**

**17392/13
ADD 2**

**PI 178
CODEC 2842**

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz Generalny Komisji Europejskiej, podpisał dyrektor Jordi AYET PUIGARNAU
Data otrzymania:	28 listopada 2013 r.
Do:	Uwe CORSEPIUS, Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	SWD(2013) 472 final
Dotyczy:	Dokument roboczy służb Komisji, Streszczenie oceny skutków, towarzyszący wnioskowi dotyczącemu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic handlowych) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem

---

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument SWD(2013) 472 final.

Załącznik: SWD(2013) 472 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 28.11.2013 r.
SWD(2013) 472 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady

**w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych
(tajemnic handlowych) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i
ujawnianiem**

{COM(2013) 813 final}

{SWD(2013) 471 final}

{SWD(2013) 493 final}

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady

w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic handlowych) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem

1. WSTĘP I KONSULTACJE

W dniu 3 marca 2010 r. Komisja przyjęła strategię na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu (strategia „Europa 2020”), w której podkreślono konieczność rozwoju wiedzy i innowacji, które stanowią siły napędowe wzrostu gospodarczego Unii. W ramach inicjatywy przewodniej „Unia innowacji” Komisja zobowiązała się do poprawy warunków ramowych prowadzenia działalności innowacyjnej przez przedsiębiorstwa poprzez – między innymi – optymalizację przepisów dotyczących własności intelektualnej.

W tym kontekście w dniu 24 maja 2011 r. Komisja przyjęła kompleksową strategię na rzecz sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego w obszarze własności intelektualnej.

Początek każdego patentu i każdego projektu lub znaku towarowego stanowi tajemnica handlowa (wprowadzenie nowego produktu, przyszłego rewolucyjnego lekarstwa, prototypu nowego silnika samochodowego itp.). Do czasu, kiedy można nabyć prawo własności intelektualnej, przedsiębiorstwa są narażone na kradzież cennych informacji naukowych i cennej wiedzy. Przepisy prawne dotyczące tajemnic handlowych ograniczają do minimum zagrożenia, z jakimi mają do czynienia innowacyjne przedsiębiorstwa oraz ośrodki badawcze, poprzez zapewnienie prawnych mechanizmów dochodzenia roszczeń w przypadku bezprawnego przywłaszczenia wyników działalności badawczo-rozwojowej, know-how i innych cennych danych.

Tajemnice handlowe mają zasadnicze znaczenie dla badań prowadzonych w ramach współpracy oraz dla otwartych innowacji w ramach rynku wewnętrznego, których realizacja wymaga wymiany cennych informacji między partnerami w poszczególnych państwach członkowskich. Tajemnice handlowe nie są jednak objęte wystarczającą ochroną w Unii. Innowacyjne przedsiębiorstwa i ośrodki badawcze są w coraz większym stopniu narażone na przywłaszczenie, zarówno na terytorium Unii jak i poza nią, a brak wspólnych i stabilnych ram prawnych utrudnia im pełną realizację ich potencjału, który stanowi siłę napędową wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia.

W niniejszej ocenie skutków dokonano analizy podstawowych przyczyn tego problemu oraz tego, w jaki sposób może on zostać rozwiązany.

Służby Komisji skorzystały z pomocy ekspertów zewnętrznych. W ramach dwóch analiz zleconych na zewnątrz oceniono stan ochrony prawnej tajemnic handlowych w UE i dokonano przeglądu powiązanej literatury ekonomicznej. W badaniu przeprowadzonym na potrzeby jednej z tych analiz (badanie z 2012 r.) wzięło udział 537 przedsiębiorstw, a służby Komisji przeprowadziły konsultacje społeczne z udziałem 386 respondentów.

2. KONTEKST DZIAŁANIA, OKREŚLENIE PROBLEMU I ZASADA POMOCNICZOŚCI

Istnieją dowody na to, że dla przedsiębiorstw, niezależnie od ich wielkości, wartość tajemnic handlowych jest przynajmniej taka sama, jak wartość patentów i innych praw własności intelektualnej. Tajemnice handlowe mają szczególnie duże znaczenie dla MŚP i przedsiębiorstw rozpoczynających działalność. Tajemnice handlowe odgrywają również ważną rolę w ochronie innowacji pozatechnologicznych. W porównaniu z sektorem wytwórczym, w sektorze usług, odpowiadającym za ponad 70 % unijnego PKB, stosunkowo częściej korzysta się z tajemnic handlowych, a w mniejszym stopniu z patentów.

Biorąc pod uwagę wartość ekonomiczną tajemnicy handlowej, konkurenci mogą również próbować dokonać jej bezprawnego pozyskania, np. poprzez kradzież, nieuprawnione kopiowanie, złamanie wymogu poufności itp., w celu dokonywania nadużyć. Wiele trendów gospodarczych (globalizacja, outsourcing, dłuższe łańcuchy dostaw, powszechniejsze wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych) sprawia, że ryzyko przywłaszczenia tajemnic handlowych staje się coraz większe. Wśród przedsiębiorstw, które wzięły udział w badaniu, w jednym na pięć przypadków potwierdzono, że albo usiłowano dokonać, albo dokonano przywłaszczenia tajemnic handlowych na terenie UE w ciągu ostatnich 10 lat.

Pomimo znaczenia, jakie mają tajemnice handlowe, i pomimo zagrożeń, które ich dotyczą, w unijnych ramach prawnych poświęcono temu zjawisku mało uwagi. Nie istnieją stosowne przepisy unijne, a ochrona przed przywłaszczeniem tajemnic handlowych zapewniona przez przepisy krajowe jest nierówna. Tylko kilka państw członkowskich posiada przepisy prawa cywilnego lub karnego wyraźnie odnoszące się do przywłaszczenia tajemnic handlowych; większość wykorzystuje w takich przypadkach ogólne przepisy prawne dotyczące nieuczciwej konkurencji lub prawo deliktów, bądź też niektóre przepisy prawa karnego.

Różnice w przepisach krajowych powodują fragmentaryczną ochronę prawną przed przywłaszczeniem tajemnic handlowych w ramach rynku wewnętrznego. Pokazuje to poniższa tabela porównująca przepisy państw członkowskich do kilku wybranych ważnych środków, które powinna obejmować taka ochrona prawna:

Rozdrobnienie ochrony prawnej (wybrane środki) Źródło danych: Baker & McKenzie (2013).																											
Wybrane środki	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
Definicja tajemnicy handlowej w przepisach prawa cywilnego																											
Dostępność nakazów sądowych skierowanych w dobrej wierze przeciwko stronie trzeciej																											
Nakazy sądowe nieograniczone w czasie																											
Dostępność nakazów niszczenia przywłaszczonych informacji handlowych/towarów powstałych w wyniku takiego przywłaszczenia																											
Obliczenie wysokości odszkodowania w oparciu o uczciwe opłaty licencyjne																											
Wykonywanie przepisów o ochronie poufności (postępowanie cywilne)																											
Wystarczające przepisy prawa karnego																											
<i>Uwaga: Niewypełnione pole w tabeli oznacza, że dany środek nie jest przewidziany w ustawodawstwie krajowym</i>																											

- a) zakres ochrony: tylko w kilku państwach członkowskich zdefiniowano tajemnice handlowe i ich przywłaszczenie, a w niektórych państwach w ogóle nie istnieją przepisy dotyczące tajemnic handlowych;
- b) środki zaradcze: nie zawsze jest dostępna możliwość wydania nakazu sądowego, zgodnie z którym wszystkie strony trzecie dokonujące nadużyć tajemnicy handlowej powinny zaprzestać tych praktyk (np. w sytuacji, w której przywłaszczona tajemnica handlowa została przekazana stronie trzeciej w dobrej wierze), nie zawsze możliwe jest uzyskanie nakazów sądowych nieograniczonych w czasie; nie zawsze dostępna jest możliwość wydania nakazu zniszczenia towarów powstałych w wyniku przywłaszczenia tajemnicy handlowej lub zniszczenia przywłaszczonych informacji bądź też ich zwrotu do pierwotnego posiadacza tajemnicy handlowej; tradycyjne przepisy dotyczące obliczania wysokości odszkodowania (rzeczywiste straty/utraczone zyski) są często nieadekwatne do przypadków przywłaszczenia tajemnicy handlowej, a metody alternatywne (np. część opłat licencyjnych, które byłyby należne w ramach umowy licencyjnej) nie są dostępne we wszystkich państwach członkowskich;
- c) zapewnienie poufności tajemnic handlowych w trakcie postępowania cywilnoprawnego: przepisy krajowe często są niewystarczające, aby zapewnić taką poufność, co może doprowadzić do całkowitej utraty tajemnicy handlowej, jeżeli ofiara zdecyduje się na skierowanie sprawy na drogę sądową. Ryzyko to zniechęca ofiary przywłaszczenia tajemnic handlowych do dochodzenia roszczeń; oraz
- d) kradzież tajemnicy handlowej jest przestępstwem w wielu, lecz nie we wszystkich państwach członkowskich, a sankcje mogą się bardzo różnić.

Taka fragmentaryczna ochrona sprawia, że postępowanie sądowe mające na celu ochronę tajemnic handlowych przed przywłaszczeniem przez strony trzecie w środowisku transgranicznym jest zawodnym narzędziem ochrony własności intelektualnej. Osłabia ona

również ochronę unijnych innowatorów przed towarami produkowanymi z wykorzystaniem tajemnic handlowych, które im skradziono, pochodzącymi z krajów trzecich. Praktyka potwierdza, że przepisy krajowe nie są atrakcyjne dla posiadaczy tajemnic handlowych, ponieważ przedsiębiorstwa rzadko dochodzą w sądach swoich praw w związku z przywłaszczonymi tajemnicami handlowymi.

Wyodrębniono dwa **główne problemy**:

1) Nieoptymalne zachęty do podejmowania transgranicznych działań innowacyjnych. Sytuacja, w której tajemnice handlowe mogą zostać przywłaszczona ze względu na nieskuteczną ochronę prawną, ma wpływ na zachęty do podejmowania innowacyjnych działań (w tym na skalę transgraniczną) ze względu na:

- (i) niższą oczekiwaną wartość innowacji opartych na tajemnicach handlowych i wyższe koszty ich ochrony. Z jednej strony, im większe prawdopodobieństwo, że tajemnica handlowa zostanie kiedyś przywłaszczona i że jej właściciel nie będzie miał większych szans na odzyskanie poniesionych w związku z tym strat, tym niższych zysków może się on spodziewać. Z drugiej strony, im słabsza ochrona prawna, tym więcej każdy innowator musi zainwestować we własne środki ochronne. 35 % uczestników badania z 2012 r. stwierdziło, że „zwiększone wydatki na środki ochronne” były bezpośrednią konsekwencją prób przywłaszczenia tajemnic handlowych lub faktycznego ich przywłaszczenia; oraz
- (ii) wyższe ryzyko biznesowe podczas dzielenia się tajemnicami handlowymi. Na przykład, zgodnie z badaniem z 2012 r. 40 % przedsiębiorstw unijnych unika dzielenia się tajemnicami handlowymi z innymi stronami ze względu na obawy przed utratą poufności informacji poprzez nadużycia i wypuszczanie informacji bez ich zgody.

2) Przewaga konkurencyjna związana z tajemnicami handlowymi jest zagrożona (obniżona konkurencyjność): fragmentaryczna ochrona prawna w UE nie gwarantuje porównywalnego zakresu ochrony i poziomu dochodzenia roszczeń w ramach rynku wewnętrznego, stwarzając tym samym zagrożenie dla przewagi konkurencyjnej opartej na tajemnicach handlowych, bez względu na to, czy jest ona związana z innowacjami, czy też nie, oraz obniżając przy tym konkurencyjność posiadaczy tajemnic handlowych. Przykładowo, w przypadku europejskiego przemysłu chemicznego, który w dużym stopniu opiera się na innowacjach w procesach, szacuje się, że przywłaszczenie tajemnicy handlowej może niejednokrotnie pociągnąć za sobą zmniejszenie obrotów nawet o 30 %. Taka sytuacja utrudnia również innowatorowi uzyskanie odpowiedniego zwrotu z wykorzystania jego tajemnicy handlowej.

Ponadto wpływa ona negatywnie na innowacyjne przedsiębiorstwa, zwłaszcza małe i średnie (MŚP), oraz utrudnia współpracę w dziedzinie innowacji na **rynku wewnętrznym**. Ze względu na różne poziomy ochrony niektóre przedsiębiorstwa są lepiej niż inne przygotowane do tego, aby sprostać wyzwaniom, jakie niesie ze sobą gospodarka informacyjna, oraz aby korzystać z efektywnej infrastruktury własności intelektualnej. Rozdrobnienie ram prawnych uniemożliwia innowatorom wykorzystanie pełnego potencjału w różnych krajach na rynku wewnętrznym. Sytuacja ta wpływa – na zasadzie efektu domina – na inwestycje, tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy.

W przypadku braku działań ze strony UE (**scenariusz odniesienia**) negatywne skutki przywłaszczania tajemnic handlowych nie zostaną usunięte w wystarczającym stopniu za

pomocą środków prawnych udostępnianych przez państwa członkowskie posiadaczom tajemnic handlowych na potrzeby ochrony.

3. POMOCNICZOŚĆ

Działania UE mogą opierać się na art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ponieważ jednym z głównych celów inicjatywy jest poprawa warunków dla innowacji oraz zwiększanie efektywności przepisów dotyczących własności intelektualnej na rynku wewnętrznym. Zasada **pomocniczości** jest przestrzegana, ponieważ indywidualne działania państw członkowskich nie doprowadziłyby do osiągnięcia celu tej inicjatywy. Działanie UE jest szczególnie potrzebne w celu ustanowienia ram prawnych, które mogłyby chronić i – co za tym idzie – ułatwiać transgraniczny przepływ tajemnic handlowych związanych z innowacjami pomiędzy partnerami handlowymi i naukowymi poprzez zagwarantowanie, że korzyści z przywłaszczenia takich informacji zostały zminimalizowane lub całkowicie wyeliminowane. Ten przepływ informacji jest niezwykle ważny w kontekście wykorzystywania innowacji w UE i w kontekście badań i rozwoju.

4. CELE

Cel ogólny: Zagwarantowanie, że konkurencyjność europejskich przedsiębiorstw i ośrodków badawczych, która opiera się na niejawnym know-how i niejawnych informacjach handlowych (tajemnicach handlowych) jest odpowiednio chroniona, oraz polepszenie warunków/ram rozwoju i wykorzystywania innowacji oraz transferu wiedzy w ramach rynku wewnętrznego.

Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności ochrony prawnej tajemnic handlowych przed przywłaszczeniem w ramach rynku wewnętrznego.

Ten konkretny cel jest włączony do szerszej strategii unijnej mającej na celu promowanie i zwiększanie efektywności infrastruktury własności intelektualnej na rynku wewnętrznym, w związku z celami strategii „Europa 2020” w zakresie innowacji (por. „Unia innowacji”).

Jest on zbieżny z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii Europejskiej i jej państw członkowskich w tej dziedzinie (por. Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej).

5. PORÓWNANIE WARIANTÓW STRATEGICZNYCH

<i>Porównawcze zestawienie wariantów</i>	<i>Skuteczność*</i> <i>[według celów operacyjnych]</i>				<i>Efektywność i koszty **</i>	
	Porównywalny zakres ochrony	Wystarczający i porównywalny poziom dochodzenia	Zachowanie poufności w przypadku sporów	Skutek odstraszający	Koszty	Efektywność
Warianty strategiczne						
1. Utrzymanie stanu obecnego.	0	0	0	0	0	0
2. Informacje/wiedza na temat istniejących narzędzi umożliwiających dochodzenie roszczeń w przypadku przywłaszczenia tajemnic handlowych.	0	0/+	0	0/+	W	N

3. Bezprawny charakter przywłaszczenia tajemnic handlowych.	++	+	+	+	Ś	Ś
4. Zbieżność środków zaradczych przewidzianych w krajowych przepisach prawa cywilnego stosowanych w przypadku przywłaszczenia tajemnic handlowych.	++	++	++	++	Ś	W
5. Zbieżność środków zaradczych przewidzianych w krajowych przepisach prawa cywilnego i prawa karnego stosowanych w przypadku przywłaszczenia tajemnic handlowych.	+++	++	++	+++	W	Ś

* Porównanie z poziomem odniesienia: --- bardzo poważne pogorszenie sytuacji; -- poważne pogorszenie sytuacji; - nieznaczne pogorszenie; 0 brak istotnych zmian; + nieznaczna poprawa; ++ duża poprawa; +++ bardzo duża poprawa.

** Ogólna ocena wariantu w odniesieniu do realizacji celów. N: Niska; Ś: Średnia; W: Wysoka.

W ramach wariantu 1 wydatki na środki ochronne pozostałyby wysokie, a przedsiębiorstwa byłyby niechętnie do rozpoczynania współpracy w ramach transgranicznych sieci innowacji. Nadmierny nacisk na prewencję doprowadziłby do wprowadzenia bardziej rygorystycznych ograniczeń dla pracowników i ograniczyłby mobilność zawodową. Ograniczenie liczby zachęt do innowacji utrudniałoby tworzenie nowych miejsc pracy. Wyższe koszty są proporcjonalnie większe dla MŚP. Gospodarka UE nie osiągałaby zadowalających rezultatów pod względem tworzenia miejsc pracy oraz stymulowania innowacji i wzrostu, a konsumenci mieliby ograniczony dostęp do innowacyjnych produktów i usług.

Wariant 2 umożliwiłby zwiększenie zdolności twórców i innowatorów do sprostania wyzwaniom związanym z przywłaszczaniem tajemnic handlowych, przyczyniając się w ten sposób do zwiększenia zaufania. Ten wariant nie zapewniałby jednak w pełni osiągnięcia celu, ponieważ: generuje dodatkowe koszty i wymaga dodatkowych zasobów na potrzeby zestawiania, prezentowania i ciągłego uaktualniania informacji we wszystkich językach i na potrzeby regularnych działań informacyjnych; posiadacze tajemnic handlowych nadal mieliby słabą pozycję w przypadkach przywłaszczenia tajemnic handlowych; nadal utrzymywałby się nierówny poziom ochrony w UE; oraz towary wytwarzane w państwach członkowskich o niskim poziomie ochrony byłyby dostępne na całym rynku wewnętrznym.

W ramach wariantów 3, 4 i 5 zharmonizowany zakres ochrony tajemnic handlowych zapewniłby równą ochronę prawną i większą pewność prawa. Umożliwi to:

- (i) zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw, dzięki lepszej transgranicznej ochronie przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw i dzięki lepszemu przydziałowi zasobów, ponieważ inwestycje w środki ochronne będą mniejsze, co uwolni zasoby na bardziej produktywne inwestycje;
- (ii) zwiększenie zachęt do prowadzenia (transgranicznych) działań innowacyjnych, dzięki spodziewanemu wzrostowi wartości tajemnic handlowych i dzięki lepszej ochronie transgranicznej wymiany wiedzy.

Skutki te powinny mieć pozytywny wpływ na innowacyjność (więcej inwestycji w innowacje, transgraniczne dzielenie się wiedzą i efekty zewnętrzne) oraz na rynek wewnętrzny w zakresie transgranicznych działań kreatywnych i działań związanych z własnością intelektualną. Skutki te miałyby ponadto pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy, zapewniłyby większy wybór dla konsumentów oraz umożliwiłyby zwiększenie dostępu do nowych produktów i usług. Warianty te mogłyby również przyczynić się do ułatwienia (wysoko) wykwalifikowanym pracownikom (tym, którzy tworzą tajemnice handlowe lub mają do nich dostęp) zmiany pracodawcy na rynku wewnętrznym lub zakładania własnych przedsiębiorstw.

W ramach wariantu 3 jedynie apeluje się do państw członkowskich o zapewnienie skutecznych i proporcjonalnych środków zaradczych, bez ich określenia, a zatem wariant ten obejmowałby jedynie część przepisów niezbędnych do ustanowienia skutecznych ram prawnych w zakresie ochrony tajemnic handlowych przed przywłaszczeniem. Ponadto wariant ten nie zapewniłby znacznej harmonizacji w odniesieniu do zapewnienia poufności tajemnic handlowych podczas postępowania sądowego. Potencjalni powodowie nadal musieliby przeprowadzać odrębne oceny ryzyka w każdym państwie członkowskim. Zmniejszenie kosztów informacji byłoby ograniczone.

Wariant 4, podobnie jak wariant 3, przyniósłby wyżej wymienione pozytywne skutki, lecz dodatkowo obejmowałby zharmonizowane środki mające na celu powstrzymanie stron trzecich od stosowania/wykorzystywania przywłaszczonych tajemnic handlowych, w tym – w stosownych przypadkach – od przywozu z państw trzecich. Zapewniłby również większą pewność w zakresie ochrony poufności podczas postępowania sądowego poprzez ustanowienie wspólnych ram prawnych, co pozwoliłoby uniknąć kosztów i zagrożeń związanych z niewystarczającą konwergencją przepisów i wadami wariantu 3. Lepsze narzędzia służące do egzekwowania przepisów i usprawnione procedury uzyskiwania odszkodowań, jak również lepsze gwarancje dotyczące zachowania poufności tajemnic handlowych podczas postępowania sądowego zapewnią inwestorom większą pewność, ułatwiając dzięki temu inwestowanie w innowacje, zwłaszcza w kontekście transgranicznym, i przyczyniając się tym samym do sprawniejszego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Wariant 5 dodałby konwergencję przepisów prawa karnego do wariantu 4, wzmacniając odstrasżający skutek przepisów oraz zapewniając lepszy dostęp do dowodów na mocy uprawnień dochodzeniowych organów egzekwowania prawa. Wariant 5 wykraczałby jednak poza istniejącą ochronę praw własności intelektualnej przewidzianą w prawie karnym, która nie jest obecnie zharmonizowana na poziomie UE. Ponadto, zgodnie z zasadą proporcjonalności, prawo karne musi zawsze pozostawać środkiem ostatecznym, a więc należy sprawdzić, czy proponowane zmiany w prawie cywilnym nie są już wystarczające do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Preferowanym wariantem jest wariant 4.

Wybór instrumentu prawnego: Ponieważ niewiążący instrument prawny nie gwarantowałyby osiągnięcia pozytywnych skutków, wariant ten będzie musiał zostać wprowadzony w postaci **dyrektywy**.

6. OGÓLNE SKUTKI PREFEROWANEGO WARIANTU

Konwergencja środków zaradczych przewidzianych w przepisach prawa cywilnego umożliwiłaby innowacyjnym przedsiębiorstwom skuteczniejszą ochronę ich prawowitych tajemnic handlowych w całej UE. Ponadto, jeżeli posiadacze tajemnic handlowych mieliby zagwarantowaną poufność w trakcie postępowania sądowego, byłiby bardziej skłonni do pozyskiwania ochrony prawnej przed potencjalnymi szkodami wynikającymi z przywłaszczenia tajemnic handlowych. Większa **pewność prawa i konwergencja przepisów** przewidziana w wariantcie 4 przyczyniłyby się do zwiększenia wartości innowacji, które przedsiębiorstwa próbują chronić jak tajemnice handlowe, gdyż ryzyko przywłaszczenia zostałoby zmniejszone.

Wariant ten miałby również pozytywny wpływ na funkcjonowanie **rynku wewnętrznego**; powinien on umożliwić przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP, a także naukowcom,

lepsze wykorzystywanie innowacyjnych pomysłów poprzez współpracę z najlepszymi partnerami w całej UE. Taka zachęta do **innowacji**, oraz do realizowania ich w sposób bardziej efektywny, a także oszczędności kosztów wynikających z obecnych nadmiernych środków ochronnych, przyczyniłyby się do wzrostu inwestycji sektora prywatnego w badania i rozwój w ramach rynku wewnętrznego.

Porównywalny poziom ochrony tajemnic handlowych w całej UE zapewni, że przywóz towarów z **państw trzecich**, w sytuacji gdy takie towary zostały wyprodukowane przy zastosowaniu przywłaszczonych tajemnic handlowych, będzie mógł zostać przerwany w dowolnym kraju UE na równoważnych warunkach.

Jednocześnie **konkurencja** nie będzie ograniczona, ponieważ nie będą przyznawane wyłączne prawa i każdy konkurent będzie miał możliwość niezależnego zdobycia wiedzy chronionej przez tajemnicę handlową (w tym dzięki wykorzystaniu inżynierii odwrotnej). Powinno to mieć z czasem pozytywne skutki dla konkurencyjności i wzrostu gospodarki UE.

Preferowane warianty nie przyniosą bezpośrednich **skutków społecznych** na poziomie makro, takich jak wpływ na krajowe poziomy zatrudnienia. Pośrednio warianty te powinny mieć jednak pozytywny wpływ na ułatwienie mobilności wysoko wykwalifikowanej siły roboczej (tych, którzy mają dostęp do tajemnic handlowych) w ramach rynku wewnętrznego, oraz na zwiększenie liczby miejsc pracy związanych z innowacjami (dzięki rozwojowi działalności innowacyjnej), przyczyniając się w ten sposób do stabilności zatrudnienia w UE.

Preferowany wariant nie powinien mieć bezpośredniego wpływu na **środowisko**.

Inicjatywa ta nie wywiera negatywnego wpływu na **prawa podstawowe**.

Działanie UE przewidujące skuteczną i równoważną ochronę tajemnic handlowych w całej UE uzyskało poparcie podmiotów z branży, które wzięły udział w konsultacjach społecznych oraz w badaniu z 2012 r. Z kolei podmioty spoza branży nie widzą zapotrzebowania na inicjatywę unijną.

7. MONITOROWANIE I OCENA Z PREFEROWANYCH WARIANTÓW STRATEGICZNYCH

Podjęte zostaną trzy kroki: 1) przygotowanie planu transpozycji; 2) regularne monitorowanie przez Komisję dotyczące terminowego przyjęcia, właściwości środków transponujących oraz ich zastosowania; oraz 3) przeprowadzenie śródkresowej oceny skutków inicjatywy.